

**Пам'ятайте
про
Україну!**

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

PIK LXXXV. Ч. 224. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 17-го ЖОВТНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY, OCTOBER 17, 1978 No. 224. VOL. LXXXV.

Кентон вказує дорогу

до завершення УНІГУ

Кентон, О. (ФКУ). — В ході генерального, "штурму" для сплати Українського Наукового Інституту (УНІГУ) в неділю, 1-го жовтня ц. р. місцевий Комітет ФКУ, головою якого являється Микола Хлиста, а секретарем Іван Фінковат, улаштував доповідь про працю і завдання Гарвардського Центру Українських Студій (ГЦУС). Доповідчаними на згаданій імпрезі були: голова і секретарка Клівлендського Відділу Фонду Катедр Українознавства, Василь і Оріс Лашошкі (воно теж члени Головної Екзекутивної ФКУ) та Осип Гайський з Клівленду.

Згадана імпреза відбулась зараз по Службі Божій в залі УКЦеркви св. Миколая, що її відкрив голова Відділу ФКУ Микола Хлиста, вітаючи присутніх і доповідача.

Після трьох роз'яснювальних доповідей цих ентузіастів Українського Гарварду про найпекучішу потребу сплатити цей багаторічний української науки, головним завданням якого є опрацювання і видання книг з метою розторощення московських брехань і відкопання української правди на форумі світової науки — було зворушливо ствердити, що ця маленька українська громада (нижче 50 родин), "враз з серцем ширим несли офіру", свої датки на сплату Українського

Наукового Інституту. По закінченні доповідей присутні два з половиною десятки учасників сходились на важку загальну пожертву 8.150,00 доларів. Поіменно свої пожертви склали: д-р Йосиф Якимів 1.150,00 доларів, по 1000 доларів: д-р Ярослав і Лариса Музички, Іван Фінковат, Іван і Марія Демчишини, Петро Гудзовський, Петро Сахаревич; По 200 доларів: Микола Хлиста, Василь Содук, Стефан Жабінський, Степан Гудз, Володимир Паула; По 100 доларів: о. Володимир Волошук, Петро Бабиш, Михайло Бурій, Володимир Бабійчук, Іван Бик, Антін Фінковат, Богдан Маланий, Іван Іванюкський та Кредитова Кооператива "Тризуб".

Дальші пожертви присутніх і несприятливих громадян Кентону будуть подані в пресі пізніше.

Вірно, що слідом нашого малого і жертвенного Кентону підуть швидко всі наші громади Америки і Канади і дружини "шварком" сплатять 750 тисяч доларів, щоб Український Науковий Інститут Гарвардського Університету (УНІГУ) нарешті міг рушити "обидвомі руками" до праці в цій справі-справ української еміграції. Час нагальний — 22-го січня 1979 (отже, за несповна чотири місяці) безповоротно минає речення сплати!

Створено Ліквідаційну комісію

УАГ

Філадельфія. — Дня 23-го ц. р. під час Ювілейної Зустрічі у сторіччя Української Академічної гімназії на Союзівці, на Діловій Сесії, між іншим, створено Ліквідаційну комісію, яка має закінчити діяльність Ділового Комітету УАГ і Редакційної Колегії та зібрати все майно. З огляду на таке рішення, 30-го вересня ц. р. відбулось ліквідаційне засідання згаданого Комітету у Філадельфії, де вирішено з тим днем припинити діяльність Комітету та передати урядування Ліквідаційної комісії.

Із тієї причини Ліквідаційна комісія просить усіх колишніх співпрацівників, які ще не передали свого урядування, найдає до тижня передати на адресу Голови Ліквідаційної комісії усе майно (письма, протоколи, приладдя і гроші) колишнього Ділового Комітету.

Рівнож проситься усіх зацікавлених, вислати всю кореспонденцію в справах датків чи Ювілейної Книжки на адресу Голови Ліквідаційної комісії: інж. Михайло Караман, 825 N. 21 Street, Philadelphia, Pa.

У ВАШІНГТОНІ ЗАПЛЯНОВАНО КОНЦЕРТ БАНДУРИСТІВ

Вашігтон, Д. К. — У суботу, 21-го жовтня ц. р., о год. 5-й по полудні, тут у залі Пейнт Бренч гайскул при 14121 Олд Колумбус Ровд Сільверспрінг Мериленд, виступить із своїм гостинним, самостійним концертном Ансамбль Бандуристів Кобзарського Мистецтва з Нью-Йорку з багатою та різноманітною програмою. Концерт попереду унікальна виставка бандур.

Округи УНСоюзу відбули Організаційні Наради

Джерзі Сіті. — Організаційний Відділ УНС повідомляє, що почалась осіння членська кампанія та що цілий ряд Округ УНСоюзу відбув наради:

Торонто, Онт. — Збори відбулися тут в понеділок, 18-го вересня ц. р. В них взяли участь головний президент УНС д-р Іван Флис, директор на Канаду сен. Павло Юзик, головний секретар Володимир Сохан, головний касир Уляна Дячук, головний Організатор Василь Оріховський, головний радний Василь Дідюк та директор Канадської Канцелярії, почесний член УНС, Богдан Зорич. Секретар 407-го Відділу в Торонті В. Шаран передав головним урядовцям 8 аплікацій нових членів. Наради були конструктивні та успішні.

Рочестер, Н. Й. — Збори відбулися в суботу 23-го вересня ц. р. Головним промовцем був головний організатор УНСоюзу В. Оріховський. Секретар 316-го Відділу в Рочестері В. Гавриляк передав В. Оріховському 7 аплікацій нових членів.

Трой, Н. Й. — Збори відбулися в неділю, 24-го вересня 1978 р. в Амстердамі, Н. Й. Промовою виголосив головний організатор УНС В. Оріховський. Секретар 266-го Відділу В. Варшона передав головному організаторові 7 аплікацій нових членів, а голова Округу П. Шевчук і секретар 191-го Відділу В. Колодій передали по одній аплікації нових членів. Як у Рочестері, так і в Амстердамі, збори проходили в дружній атмосфері і наради були конструктивні.

Монтреаль, Кве. — В понеділок, 25-го вересня ц. р. відбулися тут наради, в яких взяли участь сен. П. Юзик, директор на Канаду, В. Оріховський та п-і Текла Мороз, головна радна. Пані Мороз, яка разом з головою Округу та секретаркою 465-го Відділу УНС передали головному організаторові В. Оріховському 3 аплікації нових членів, забезпечених на 9 000 дол. життєвого забезпечення.

Філадельфія, Па. — Збори відбулися в неділю, 1-го жовтня ц. р., в залі дому УНСоюзу. В нарадах взяли участь о. Степан Біляк, головний контролер УНС, Іван Олешинський, головний радний і Степан Гавриляк, старший обласний організатор. Головним промовцем був головний організатор В. Оріховський.

Чикаго, Іл. — В суботу, 7-го жовтня ц. р., тут відбулися наради, в яких взяли участь В. Оріховський як

Президент Картер підписав закон щодо реформи федеральної служби

Вашігтон. — У п'ятницю, 13-го жовтня, під час спеціальної церемонії в Білому Домі, президент Джиммі Картер підписав законопроект, щодо реформи федеральної служби ("федерал сивил сервіс"), яка охоплює 2,1 мільйона працівників федерального уряду, не враховуючи поштових урядовців. Остаточна версія законопроекту, який з підписом Президента став законом країни, — це компроміс між пропозиціями Білого Дому та двомадесяти відмінними, проектами обох Палат Конгресу.

Факт, що Конгрес схвалив цю реформу, зараховують до значних перемог президента Картера, бо однією з його головних обіцянок під час виборчої кампанії в 1976-му році власне була реформа федеральної служби, щоб зробити її більш ефективною та більш

чутливою на потреби країни і населення.

Новопідписаний закон має на меті заповнити, щоб директори окремих департаментів, бюр і агенцій федерального уряду могли винагороджувати службовців, тобто рекомендувати їм вищі позиції та підвищення в зарплатних платнях, на підставі якості їхньої праці, а не на підставі терміну їхнього zatrudнення. У додатку, директорам і менеджерам буде значно легше звільнити, чи перенести на менш відповідальні пости тих осіб, які не виконують задовільно своїх обов'язків.

Президент Картер і коментатори підкреслюють, що цей закон — це найважливіша реформа служби за 95 років її існування, бо вона повинна значно зменшити марнотратність і неефективність цієї урядової служби.

Конгрес ЗСА схвалив 117,3 більйона доларів на оборонні цілі

Вашігтон. — Минулого четверга, 12-го жовтня, обидві Палати Конгресу схвалили законопроект, який пропонує призначити 117,3 більйона доларів на оборонні цілі, що представляє собою найбільший оборонний бюджет в історії ЗСА. Остаточна сума — це компроміс, виготовлений спільною комісією обох Палат Конгресу, бо першопочатково Сенат пропонував призначити на оборонні цілі 116,3 більйона, а Палата Репрезентантів — 119,2 більйона

Геноцид у Камбоджі вимагає акції з боку ООН — закликають 80 сенаторів

Вашігтон. — Минулого четверга, 12-го жовтня, 80 сенаторів звернулися листом до президента Джиммі Картера, закликаючи його поробити всі можливі заходи, щоб Рада Безпеки Об'єднаних Націй розглянула справу геноциду в Камбоджі, де, згідно з твердженнями недавніх вітківців з тієї азіатської країни, комуністичний уряд "Хмер Руж" протягом останніх 3-ох років спричинив загибель 1,2 мільйона осіб із 8-мільйонного населення.

Як вже інформовано, в кінці серпня ц. р. демократичний сенатор Джордж МекГоверн із Південної Дакоти, кандидат на президента ЗСА в 1972-му році, який тоді гостро виступав проти вмішування Америки у війну в Індокитаї і закликав до негайного відтягнення американських військ з тієї частини світу, здивувавши своїх колег у Сенаті, бо закликав до створення міжнародної військової сили, під керівництвом Об'єднаних Націй, для полявання комуністичного уряду Камбоджі, щоб здержати народодобивство в тій країні.

Подібну вимогу видвигнув колишній президент Камбоджі, Лон Нол, закликаючи Об'єднані Нації раніше виключити делегацію теперішнього комуністичного уряду "Хмер Руж" з ООН.

У згаданому листі до президента Картера, ініціаторами якого були сен. МекГоверн і республіканський сенатор Кліффорд Кейс із Нью-Джерзі, 80 сенаторів закликали до збройної акції проти "Хмер Руж", а покищо обмежилися до вимоги видвигнути справу геноциду в Камбоджі на форумі Ради Безпеки ООН.

НЬЮ ЙОРК ВІДЗНАЧАТИМЕ 19-РІЧЧЯ СМЕРТІ С. БАНДЕРИ

Нью-Йорк. — Організація Українського Визвольного Фронту в Нью-Йорку відзначатимуть 19-ту річницю з дня трагічної смерті сл. п. Степана Бандери, Провідника ОУН, підступно вбитого підсланим Москвою агентом КГБ у такому порядку: в неділю, 15-го жовтня в год. 10-й рано — апель сумівської молоді; в год. 12-й Служба Божа і Панахида; після Панахиди — Святочні Сходилини в Домі ОУВФ при 136 2-га евею з доповіддю м-ра О. Рожки; вівторок, 17-го жовтня в год. 7-й вечора інформація доповідь ред. С. Мулярика на тему: "Вбивство Провідника ОУН і злочини перед судом".

Уряд СРСР називає конференцію в Кемп Дейвіді „зрадою інтересів арабів”

Москва. — Центральні советські газети, а за ними також республіканські, не перестають публікувати критичний матеріал про недавню мирову конференцію в Кемп Дейвіді між президентом ЗСА Джиммі Картером, прем'єр-міністром Ізраїлю Менахемом Бегіном і єгипетським президентом Анваром ель-Садатом, підтримуючи тим самим „фронт стійкості і протидії арабських держав”, зокрема Сирії, Алжир, Лівії, Ємену і Палестинської Визвольної Організації під керівництвом Ясіра Арафата.

Ренніки згаданих держав відбули в міжчасі декілька зустрічей в Дамаску, засудили „капітулянтський курс єгипетського президента Садата, прийняли рішення про розрив дипломатичних зносин з Єгиптом і розглянули заходи по ліквідації наслідків змови проти арабських народів у Кемп Дейвіді”.

Всю цю зливу комуністично-московської пропаганди перекручувала „Радянська Україна” у числі з 26-го вересня ц. р. кажучи, що „фронт арабської стійкості” рішенням застосував форму економічного бойкоту проти Єгипту і намагався перенести „штаб-квартиру” Ліги арабських країн з Каїра в іншу арабську країну. „Радянська Україна” твердить, що противники сепаратного мирового договору Єгипту з Ізраїлем будуть „підтримувати боротьбу єгипетського народу в особі його національних і прогресивних сил в їх протистоянні змові єгипетського президента проти загальноарабської справи”.

У висліді цієї акції противників президента Садата, рішення вислати сирійського президента Ассادا до Советського Союзу для переговорів про розширення і зміцнення відносин між СРСР і країнами „фронту”.

У пов'язанні з цим совет-

ські пропагандисти з радістю відмічують про невдачу переговорів державного секретаря ЗСА Сайруса Венса з деякими арабськими лідерами, бо араби, мовляв в розмові з Венсом, домагалися повного залишення Ізраїлем „арабського Єрусалима і повернення його під арабський суверенітет”, а також визнання арабського народу Палестини та його права на самовизначення.

Також члени Комітету Об'єднаних Націй по здійсненню невід'ємних прав палестинського народу „кваліфікували сепаратну угоду в Кемп Дейвіді, як небезпечний зговір, який фактично закріплює плоти збройної агресії Ізраїля”, — пише „Радянська Україна”, яка також твердить, що хвиля осуду і критики, яку викликав в арабському світі за його межами сепаратний договір у Кемп Дейвіді, „очевидно, породила замішання і роздратування у Білому Домі, офіційні представники якого намагаються зобразити підсумки тристоронньої зустрічі як великий успіх американської дипломатії”.

Для підкреслення „різниць поглядів” між Вашингтоном і деякими арабськими країнами „Радянська Україна” наводить нібито „грубі напади президента Джиммі Картера проти Організації визволення Палестини”, бо „Зеднані Стейти Америки „були б раді, коли б ця організація „зникла””.

Не зважаючи на успішність переговорів, які якраз під теперішню пору продовжуються у Вашингтоні і на можливість підписання мирового договору між Єгиптом і Ізраїлем в скорому часі, советська пропаганда не перестає бити у великі бубни з цього приводу, бо, як твердять деякі політичні спостерігачі і коментатори, замішання у міжнародній політиці все було головною ціллю Москви.

Арістідес Ройо заприсяжений на президента Панамі

Панама Сіті. — Арістідес Ройо, колишній міністер освіти й учасник переговорів між ЗСА і Панамою відносно договору щодо майбутності Панамського каналу, під час спеціальної церемонії у середу, 11-го жовтня, був заприсяжений на пост президента Панамі, займаючи місце Деметріоса Лякаса, який протягом останніх 10 років сповняв функції президента, але дійсна влада була в руках генерала Омара Торріхоса.

Арістідес Ройо, адвокат по фаху, заявив кореспондентам, що прикляде всіх зусиль, щоб привернути панамському населенню всі демократичні свободи, які були значно обмежені генералом Торріхосом. Проте, коментатори передбачають труднощі, бо Торріхос надалі залишається головнокомандувачем Національної Гвардії, тобто панамським збройним сил.

Американську делегацію

НА СОЮЗОВІ ВІДБУДУТЬСЯ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УСЦАК

Союзівка. — У суботу, 4-го листопада ц. р., на цій оселі УНСоюзу відбудуться чергові Загальні Збори УСЦАК. Згідно з програмою, Збори розпочнуться о год. 4-й по полудні. В програмі наради: вибір Президії, відчитання і прийняття протоколу з попередніх Зборів, звітування Управи за свою чотирирічну працю, дискусія над звітами і вибор нові Управи. Крім цього на порядку дня є важлива точка — обговорення видання історії-збірника українського спорту, праці, яка вже в значній мірі виконана. В суботу вечором відбудеться спільна вечоря-прийняття для всіх учасників Зборів. В справі задоволення кімнат треба звертатися до адміністрації Союзівки, тел.: (914) 626-5641.

У КЛІВЛЕНДІ ВІДБУДЕТЬСЯ РІДНОШКІЛЬНИЙ БЕНКЕТ ІЗ ЗАБАВОЮ

Клівленд, Огайо. — Управління Школи Українознавства у цьому місті інформують, що у суботу, 4-го листопада ц. р., в Астродромі української середньої школи св. Йосафата в Пармі, Огайо, відбудеться Рідношкільний Бенкет із забавою. Однією із точок програми бенкету буде презентація випускників Школи Українознавства. Дохід призначено на утримання школи.

НАДІЯ СВІТЛИЧНА ПРИБУЛА ДО РИМУ З СОВЕТСЬКОГО СОЮЗУ

Надія Світлична із сином Яремою

Джерзі Сіті. — З Риму наспіла вістка, що в четвер увечері, 12-го жовтня, туди прилетіла з Москви Надія Світлична, сестра українського політ'язня Івана Світличного, яка сама відбула термін ув'язнення з уваги на її членство в правозахисному русі в Україні.

Н. Світлична, якій 42 роки, прибула до Риму з синами Яремою, 9 років, та Іваном, 4 місяці. Спершу вона замешкала в одному з готелів Риму, а відтак мала перенестися до обителі української католицької церкви св. Сєргія і Вахки, яка є під опікою Блаженнішого Патріярха Йосифа. З часом Н. Світлична планує переїхати до ЗСА і замешкати у Філадельфії в родині, як долідка старання щодо її вилзду з СССР.

Н. Світлична була активною в правозахисному русі в Україні від 1968 року, заарештована в квітні 1972 року і засуджена на 4 роки ув'язнення. Після ув'язнення перебувала на заслання в Тарусі біля Москви, а останньою в Києві. Під час ув'язнення хворіла на різні недуги, не одержуючи належної медичної опіки.

СЕНАТОР ДОЛ У „КОНГРЕСОВОМУ РЕКОРДІ” ВИСТУПИВ В ОБОРОНІ ПРАВ В УКРАЇНІ, ВІДМІТИВ ВАШІНГТОНСЬКУ АКЦІЮ УККА І УНСОЮЗУ

Вашігтон. — У „Конгресовому Рекорді” з п'ятниці, 6-го жовтня, видруковано заяву республіканського сенатора Роберта Дола із Кензасу, кандидата на віцепрезидента в 1976 році, в якій він виступав в обороні національних і загальнолюдських прав в Україні, реферує змагання українського народу за національну самовизначення, описує колоніальну і русифікаційну політику Москви відносно України, інформую про діяльність Української Гельсінкської Групи і про ув'язнення її членів советським режимом, вказує, що Україна — це „потенційна глобальна потуга, яка нахочиться у советських кайданах”, як теж відмічує односторонню акцію УККА і УНСоюзу у Вашингтоні в обороні прав в Україні, зокрема зустріч представників української громади з членами Конгресу в Капітолії увечері в четвер, 5-го жовтня.

Сен. Дол, який разом із демократичним сенатором Денісом П. Мойнінгеном із Нью-Йорку, був співгопосподарем згаданої зустрічі українців із законодавцями, дуже позитивно оцінив вашінгтонську акцію УККА і УНСоюзу, зазначуючи, що члени Конгресу мали змогу заізнатися з діяльністю українських борців за права в Україні та діяльністю українців в ЗСА в обороні тих борців і прав українського народу, як теж обіцяти свою дальшу підтримку.

Зазначуючи, що Україна — це друга щодо величини території країна в Європі, сен. Дол підкреслив, що хоча вона „на папері” має всі атрибути самостійної держави, включно з членством у Об'єднаних Націях, то фактично Москва диктує всі аспекти внутрішньої і закордонної політики і таким чином Україна є „потенційною глобальною потугою, яка нахочиться у советських кайданах”.

Підкреслюючи, що полі-

Сен. Роберт Дол

тика русифікації України та її старовинної культури, хоча почалася за панування російських царів, то вершини досягнула за советської влади. Дол відмітив, що проти цієї народодобивчої політики виступили такі українські діячі-патріоти, як Василь Чорновіл, Валентин Мороз та інші, а відтак, після підписання Леонідом Брежнєвим Гельсінкських угод у 1975-му році, зформувалася Українська Громадська Група сприяння виконанню Гельсінкських угод, члени якої продовжують виступати в обороні всіх прав людини, включно з національними. Сен. Дол назвав деяких членів цієї Групи, як Миколу Руденка, Олександра Тихого, Мирослава Маринюка, Петра Лука, Василя Стуса і Левка Вук'яненка, підкреслюючи, що советські власті заарештовували їх і засудили на довгі терміни ув'язнення і заслання без жадної підстави, бо вони не поповнили жадних злочинів, а тільки вимагали виконання Гельсінкських угод, зокрема постанов т. зв. „третього кошика”, який стосується пошанування прав людини.

Сен. Дол відмітив, що хоча українські та російські дисиденти мають деякі спільні цілі, наприклад, обо-

СВОБОДА

UKRAINIAN NEWSPAPER PUBLISHED DAILY EXCEPT MONDAYS AND HOLIDAYS BY THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC. AT 30 MONTGOMERY STREET, JERSEY CITY, N.J. 07310.

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ У СКЛАДІ (поазбучно): Любова Колєнська, Володимир Левенєв, Зенон Синиш (тепер виконуючий обов'язки голови Колегії), Василь Тершаковський і Євген В. Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 - authorized July 31, 1978.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$18.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСОУ 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Заслужують на пошану

Минулого тижня американська організація, Коаліція для демократичної більшості, вшанувала окремою імпрезою дисидентів в Советському Союзі, зокрема членів Групи сприяння виконанню Гельсінкських Угод — тих, що перебувають в комуно-московській неволі і тих, що під тиском обставин були змушені покинути Советський Союз, або їх силою усунули кремлівські диктатори з СССР, чи відібрали декретом Верховної Ради советське громадянство, як, наприклад, ген. Петрові Григоренкові, Мстиславі Ростоєвичеві і його дружині, проф. Александрові Зіновєву та багатьом іншим.

Доля більшості усіх тих членів Громадських Груп Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод, які залишилися в СССР відома: багато з них були арештовані і засуджені за антисоветську пропаганду і агітацію, ба навіть за "зраду батьківщини", інших заперотено до психіатричних заведень КГБ, ще інших звільнено з праці і піддано урядовим шиканам, не згадуючи про те, що усіх їх поголовно позбавлено громадянських прав, виклино з професійних організацій, відібрано мешкання, зроблено закид в хуліганстві і "тунеядстві" (неробстві) тощо.

На Заході, натомість, хоч дуже повільно, але починають розуміти заслугу тих людей, які серед дуже несприятливих обставин не тільки підняли оборонити основні права людини, але також мали відвагу поставити на повну ширину порушення урядом Советського Союзу міжнародних договорів в тому числі Гельсінкських Угод підписаних 35-ма країнами світу в 1975 році у столиці Фінляндії. Тому не дивно, що на Заході, а зокрема у З'єднаних Штатах Америки позитивно була прийнята схвалена ще в липні американським Сенатом пропозиція про наділення Гельсінкських Груп в Советському Союзі й інших східноєвропейських країнах Нобелівською Нагородою Миру за їхнє непосильне старання в ділянці гуманітарних справ для усіх громадян в комуністичних країнах.

Подібну до американської пропозиції, яка, до речі, була схвалена 90-ма голосами у відношенні до 1-го, схвалив також одностайно канадський парламент, а підтримали її своїми публічними виступами численні політичні діячі і парламентаристів багатьох західних країн, домагаючись належного відзначення для людей, які в багатьох випадках, ризикуючи навіть власним життям, обороняючи права своїх народів на самовизначення і на забезпечення за ними таких прав людини, якими користуються народи в інших вільних країнах світу.

Тому треба з признанням висловитись на адресу спонзорів імпрези, що її влаштувала Коаліція для демократичної більшості, зокрема сенаторів Денієля П. Мойнінгена і Генрі Джексона та Лейна Кірклєнда, репрезентанта Американської Федерації Праці Конгресу Індустріальних Організацій, тобто тих самих осіб, які ще в 1976 році всебічно підтримували і рекомендували президентові Картерові увести моральні принципи до американської закордонної політики.

Українцям слід підтримати усіма силами старання тих кіл, які домагаються надання Нобелівської Нагороди для Гельсінкських Груп в СССР і її поодиноких членів за кордоном тим більше, що серед багатьох членів цих Груп є наші брати і сестри, які очікують від нас активної підтримки тієї боротьби, яка ведеться в дуже важких умовах в Україні.

УКРАЇНЬКА СВИТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Панас Феденко

ПОЛІТИЧНО РОЗЧАРОВАНИ

Історія різних країн і народів дає багато прикладів надій і зневіри, розчарування на ґрунті націоналізму, політичного або релігійного. Щоб не йти дуже далеко в минулих, згадаємо події Тридцятилітньої війни, що спустошила країни Середньої Європи в 1618-1648 роках. Притоку для війни дав спір між прихильниками церковної реформи Мартіна Лютера та вірними Католицької Церкви.

Протестанти й католики в Німеччині шукали собі союзників: католики в католицьких державах, протестанти — в країнах, що приєднали до Лютерової реформи. Однак, незабаром виявилось, що уряди, які вступили в війну, ставили собі не так релігійні завдання, а головним чином політичні: хотіли розширити свою територію і вплив коштом Німеччини. Таким чином дійшло до союзу Католицької Франції з протестантською Швецією (король Густав Адольф) проти армії католицьких Габсбургів (Австрія) та війська інших католицьких німецьких князів. Не диво, що німецькі католики нарікали на політику французького уряду, який мав на чолі кардиналів Римської церкви — Рішельє і Мазарєна.

У подіях, що настали за 30-літню війну і в пізніших роках, прихильники церковної реформації надіялися на допомогу з Англії, де прийшли до влади пуритани під проводом диктатора Олівера Кромвелла. Але то були марні надії! Кромвелл послав своє військо покоряти католицьку Ірландію, здобував колонії для Англії, але до переслідування протестантів в Європі ставився байдуже. Розчарований цим чеський патріот, голова Братської Репормованої Церкви Ян Амос Коменський писав, що уряд Кромвелла шукає тільки наживи ("Матмор").

Одночасно з подіями 30-літньої війни зазнала тяжких розчарувань і наша Україна. Від весни 1648 року мали провідників повстання проти Польщі і народні маси України надію на допомогу від православного царя Московського. Але московський уряд холонокровно придивлявся до кривавої боротьби України проти Польщі та її союзників — кримських татар. Тільки в кінці 1653 року в Москві вирішено прийняти Україну під царську "високу руку", в час, коли вже велику частину української землі спустошили татарські наїзди. В Переславі в січні 1654 року і в Москві в березні того ж року царський уряд міг диктувати православній Україні свою волю і позиції сили.

Уже в той час настало в уряді Богдана Хмельницького розчарування, "братською допомогою" однієї Москви. Гетьман шукав союзників України в Швеції, в Селіггороді (Трансильванія) та в інших країнах. 1656 року поляки створили криводушний план — вибрати на польський трон московського царя Олексія, коли умре король Ян Казимир. Була небезпека, що цар, вдавшись за цей вибір, передасть Україну під польське панування. Той план частинно здійснено. 1667 року договором в Андрусові Москва й Польща розділили між собою Україну по лінії Дніпра: більшу частину православної України Москва відступала під владу католицької Польщі.

Цей договір розкрив очі тим українським патріотам, що надіялися на єдину Москву. В історичних архівах Микола Костомаров познаходив листи українців — прихильників Москви — шляхтича Федора Бобровиця і архієпископа Методія Філімоновича, що разом підтримували московську орієнтацію лівобережного гетьмана з царської ласки Івана Бруховецького. Бобровиць і єпископ Методій доводили про Андрусівський договір, який роздер Україну між Москвою і Варшавою, і кликали народ до бою проти "безбожної Москви". До повстання пристав і гетьман Бруховецький. На короткий час 1668 року Україна по обох боках була об'єднана під булавою гетьмана Петра Дорошенка, який підписував "Гетьман Війська Запорізького", не згадуючи царя московського ні короля польського.

У подіях Великої французької Революції 1789 року і в добі Наполеона Бонапарта визвольні кличі, якими орудували провідники Франції, знаходили прихильників у різних країнах: вирілося, що кличі — "свобода, рівність, братерство" — зруйнували трони, скасували панщину і заведуть рівноправність в суспільстві.

Поки "перший консул Франції" Наполеон не проголосив себе імператором французів, на нього покладала велику надію німецький композитор фан Бетговен. Він присвятив Бонапарту свою Третю Симфонію — "Ероїка". Але змінив назву симфонії, коли довідався про коронацію корсиканського генерала на імператора.

Найбільших розчарувань зазнали польські патріоти в добі Великої Французької Революції. У війнах Наполеона брали участь польські легіони під командування генерала Домбровського. Польські патріоти надіялися, що французький уряд допоможе відновити незалежну Польщу, розділену між Росією, Австрією і Прусією. Але імператор французів не мав охоти творити незалежну Польщу як (Закінчення на стор. 4)

В. Коваль

РОСІЯНИ-АНТИКОЛОНІАЛІСТИ І РОСІЙСЬКА ЕМІГРАЦІЯ

Недавно в ЗСА найновіші емігранти-росіяни з СССР створили організацію "За Росію без колоній", ініціаторами якої були І. Сінявін і П. Болдирєв.

У своїх програмових публікаціях, які появились в деяких російських еміграційних виданнях, а головню в пресі неросійських народів з-під советів, зокрема в українській, потребу створення названої організації росіяни пояснювали тим, що вони не знайшли в російському емігрантському середовищі ані однієї політичної групи, яка бздавала собі справу з того, якою важливою сьогодні є національна проблема в СССР не лише у відношенні до неросійських народів советської імперії, але й для самих росіян, майбутнє яких залежить від позитивного розв'язання цієї проблеми.

Тверезо-думаючи росіяни в СССР, яким лежить на серці добро російського народу, прийшли до висновку, що сучасний комуністичний імперіалізм в СССР використовує російську націю для збереження колоніальних завоювань бувшої Російської Імперії, а під маскою "інтернаціоналізму" примушує росіян до виконання жандармської ролі в т.зв. союзних республіках СССР і його сателітах.

Планове переселення росіян в інші "республіки", загрожувє біологічному існуванню російської нації, яка вже є меншістю в загальній кількості населення СССР, а серед неросійських народів виступає несприятливо, як до русифікаторів.

Все це не приносить жадної користі російському народові: його культура занепадає, мова советизується, а тому єдино-правильний з цього вихід, на думку ініціаторів згаданої організації, розвалити советську імперію відновленням на її території самостійних держав неросійських народів, як також національну державу Росію без жадних колоній. Це дасть змогу російському народові зайнятися впорядкуванням своїх власних національних справ.

Цілком зрозуміло, що поява організації "За Росію без колоній" була прихильно зустрінута в колах неросійських народів, які запропонували росіянам-антиколоніалістам співпрацю з організацією Американців за Визволення Поневолених Націй (АВПН). З 1977 року вони співпрацюють з АВПН. Така співпраця успішно наладжується з українцями, через Спілку Визволення України. У цій справі Екзекутивна УККА ухвалила відповідну постанову.

В російських єдинопольських колах, після деякого вичікування, зчинилася ціла буря проти своїх власних покровителів "Росії". Майже всі російські часописи в ЗСА, (Закінчення на стор. 4)

Леся Лисак-Тивонюк

БІЛА ХУСТОЧКА І ЧОРНОБРИВЦІ

Запросила добра знайома в осінь пополуно на чай. Мабуть знає, що п'ю його залюбки, і напевно знає, що пийти чай у товаристві куди приємніше, ніж самотньому. Мабуть теж знає, що коли запрошена їде вперше незваною дорогою, обов'язково заблудить. Тому подала точнісінькі інформації, як треба їхати. Мовляв: "Іхатимете такою дорогою, минете таку то, проїдете під три залізничні мости, переїдете ще через один міст, а тоді вже наліво буде наша вулиця". Одержавши такі інформації, можна було спокійно вибратись у дорогу, ба, навіть виїхавши з місто, полюбуватись осіннім повітрям.

Проїхавши під три мости і поверх четвертого, незабаром справді появилася зелена табличка з написом вулиці. Все було б гаразд, якщо б раптом мила, замиська вулиця не роздвоїлась уже без напису наліво й направо. Знайома забула додати, що в підміському будівництві бувають так звані круги: в'їдеш одним кінцем вулички, виїдеш другим. Та на домах були числа, а числа, як відомо, кудись заведуть. І справді, числа наближаються до потрібного числа доми. Та я ще не зуміла побачити потрібного числа, коли перед однією із хат засміялися чорнобровці. Пішмиши рядками доволу плеканого травника багато-багато чорнобровців...

— Це мусить бути тут! — вирішила. — Тільки перед українською хатою може бути стільки чорнобровців!

На стежці вже стояла знайома, господарка завітаної чорнобровцями хати. Станула біля неї, дивлюсь на веселі голівки квітів, надивитись не можу. — Чорнобровці завжди такі як вдома — жакстиха. — Яка краса!

— Так, вони мені нагадують дім — розмірилася господарка. — Іхне насіння прислани нам з різних земель... Бачу, що ви їх теж дуже любите — додала.

— Хіба ж є між нами хтось, хто б їх не любив? — відповіла.

Довго-довго дивлюсь у ряди чорнобровців краси. Ясніші й темніші голівки квіток виразно всміхаються. Так, всміхаються! Чорнобровці це радісні квіти. Оптимістично повертають голівки за сонцем. Із усіх квітів чорнобровці єдині не по'язані з ніжним смутком. Чому ж тоді я виразно відчувала такі меланхолі на очах? Чи це неспримилено їде за мною слід самотності? Чи може чорнобровці прихилили картини моєї рідної землі, до якої не можу повернутись?

Чи знайома відчуває мій більший біль, чи менший? Чи мені здалося, що вона прихилила мене з великої віддалі простору й часу. Ще чую: — Тільки велика шкода, що котрогось осіннього ранку чорнобровці зв'яли перший приморозок.

Так, шкода. Покищо лагідна осінь колись принесе знищення чудових чорнобровців. Буде жалко, то водночас ми об'єд знаємо, що напевно тут знов виростуть і ї завітуть чорнобровці. І там, звідкіль прийшов їхне насіння теж. А колись такі підуть усі дівчата до церкви. І су проваджатиме невидима візія тих дівчат, яких ми запам'ятали з білими хустинками, у які загорнені пучки пахучих чорнобровців...

— Прошу в хату на чай — чую біля себе ввічливий голос. Знайома біля мене, та мені здається, що вона прихилила мене з великої віддалі простору й часу. Ще чую: — Тільки велика шкода, що котрогось осіннього ранку чорнобровці зв'яли перший приморозок.

Так, шкода. Покищо лагідна осінь колись принесе знищення чудових чорнобровців. Буде жалко, то водночас ми об'єд знаємо, що напевно тут знов виростуть і ї завітуть чорнобровці. І там, звідкіль прийшов їхне насіння теж. А колись такі підуть усі дівчата до церкви. І су проваджатиме невидима візія тих дівчат, яких ми запам'ятали з білими хустинками, у які загорнені пучки пахучих чорнобровців...

Д-р Ростислав Сочинський

ТРИДЦЯТИЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

[3]

8. Джусів закріплювач

На підставі давніших і теперішніх спостережень у Джусовій голові зродився проєкт, який прибирав чимраз більш конкретні форми ідеального закріплювача. Закасовані рукави він приступив до праці у власній маленькій майстерні, використовуючи кожну вільну хвилину. Невдовзі перші зразки закріплювача були готові. Вони відповідали трьом головним вимогам: міцності, безпеці і простоті. Цей новий витвір був компактний формою, відпорний на вібрацію, недорогий у продукції та легкий до монтажу, який вимагав тільки 1/4 звороту. Найбільш революційною властивістю цієї "шрубки" був факт, що вона самозамікалась, а це уможливило заглибину у кулачковий диск, в яку засакувала дротина пружина, щільно замикаючи механізм.

Незабаром сталася нагода практичного застосування Джусового винаходу. Фабрика, в якій він працює, збудувала експериментальний літак і звернулася до своїх робітників із закликом, щоб вони подавали на розгляд інженерам свої проєкти для поліпшення і удосконалення його конструкції. Джус передав вірші своїх закріплювачів, які після усталених випробувань, були негайно прийняті.

Дирекція фабрики почала намовляти Джуса, щоб він дозволив опатентувати свій винахід під її фірмою, пропонуючи йому за це скромну винагороду. Однак він, маючи за собою минулий досвід, рішив приєднати власний патент, протиставившись дальшим натискам і погрозам і, у висліді, був звільнений з праці.

Це був кінець 1932 року, вершок великої депресії, і він опинився перед майже неможливою до розв'язки проблемою. Без матеріяльних засобів, без допомоги, без потрібної машинерії його мрія розбудувати продукцію свого винаходу здавалась не до здійснення. Та йому знов усміхнулася доля.

9. Початок продукції

У фабриці літаків, від якої він відійшов, відчувся брак його механічного хисту і його знову прийняли на працю без всяких передумов і обмежень. Він почав ошалювати кожний гріш, щоб придбати устаткування, потрібне для виробництва. Йому пощастило закупити старий токарський верстат й уживаний машини. Так постала при Говелі євено у Вест Аспліні "Фабрика закріплювачів" Джуса.

Незабаром прийшло перше замовлення, яке він швидко виконав, доставляючи Амфібієн Ейкрафт Компані 16 закріплювачів на загальну суму 4 долари. Надходили далі замовлення. Виконувати їх допомагав йому вже його син Теодор, який працював рука-а-руку з батьком. Від нього мабуть у спадщину син одержав творчий талант, винахідливість і невтомну працьовитість.

Нові замовлення зростали і приносили зі собою різні проблеми, зокрема брак запасового капіталу, а тим самим недостатку потрібної кількості матеріялів, додаткового знаряддя і машин. Однак, ці всі труднощі вдалось одна за другою переробити завдяки допомозі родини, приятелів і навіть чужих людей, які вірили у талант і будущий успіх Джуса. Його фабрика почала zatrudновати чимраз більше робітників. Патент на свій винахід він придбав не тільки в ЗСА, але й поза її межами (Англія, Франція). Основне поширення продукції і розвитку фабрики викликала американська летунська флотія, яка, випробувавши закріплювач, відразу зробила великі замовлення для будови своїх літаків.

Цей успіх звернув на себе увагу багатьох несовісних спекулянтів, які почали атакувати В. Джуса різними пропозиціями, що будуть заступати його інтереси (очевидно, з участю у його прибутках), чи то навіть

відкупити підприємство за добрі гроші. Однак він відмовився від усіх тих пропозицій, і в 1936 році, коли його фабрика нараховувала вже 16 механіків і трьох урядовців, він легалізував її у формі корпорації. Для полегдження різних юридичних справ він знайшов допомогу в особі адвоката Френціса Кларка, який став його приятелем і пізніше карбоніком фірми.

У 1937 році фабрика перенеслася до новобудованого приміщення. У тому ж році створено в Англії агенцію для продажу закріплювачів, яка спочатку мала тільки 100 тисяч доларів річного обороту, але вже за два роки ця сума зросла до пів мільйона.

10. Восна завірюха

Незадовго розгорілась 2-га світова війна. Майже увесь світ воював проти Німеччини, Італії і Японії. Ці події мали найекономічні наслідки для Джусового підприємства. Напливали величезні замовлення із ЗСА та Англії, і переважана фабрика працювала безперервно на повну силу.

Та химерна доля почала знов кидати колоди під ноги Джусу. Один колишній його робітник судовою дорогою почав домагатись фінансової участі в прибутках фабрики, бо, мовляв, він був співучасником винаходу закріплювача. І хоч що скругу в листопаді 1941 року суддя відкинув, як шлком безпідставну, все таки вона забрала Джусові багато дорогого часу й енергії.

Під час війни стратегічні матеріяли розподіляв спеціальний уряд у Вашингтоні. Джусова фабрика була важливим доставцем виробів, потрібних для летунства, і йому згідно з законом належав пріоритет в одержуванні цих матеріялів. Через дивний бюрократичний недогляд йому в цьому відмовлено.

Ще більш болючого удару зазнав він, коли 25-го квітня 1942 року головний прокуратор Турман Арнольд, показуючи Джусовий закріплювач членам Патентової комісії при Сенаті ЗСА, заявив, що "ця маленька шрубка гамує продукцію усієї летунської індустрії". Він зробив цей закид, близький до обвинувачення у саботажі, бо, мовляв, В. Джус, не маючи змоги сам продукувати потрібної кількості закріплювачів, використовує закон

охорони патентів і не хоче дати дозволу на їх виріб більшим фабрикам і тим самим стримує будову військових літаків.

Довідавшись про це, Джус разом із своїм адвокатом і пізнішим приятелем Денелєм Кейном виїхав негайно до Вашингтону. Опинившись перед Сенатською Комісією, він на підставі документів та інших письмових свідчень довів, що він шлком безінтересово дозволив багатьом авіаційним корпораціям продукувати його закріплювач. На цій підставі усі члени Комісії переконались у безпідставності тверджень прокуратора і звільнили Джуса від усякої провини. Цей прикрий випадок мав певну користь для Джуса, бо після того вже безперешкоди він міг доставати матеріяли, потрібні для продукції.

1943 рік приніс багато щастя в родину Джусів, бо в березні того року Теодорова дружина Стелла подарувала йому сина, а Володимирівну внула, якого по батькові хрестили Теодором молодшим. У цей час фабрика, zatrudнюючи біля 500 робітників, працювала день і ніч, виробляючи місячно понад 15 мільйонів закріплювачів.

Заснування філії фабрики закріплювачів у Глендейлі в Каліфорнії було дальшим успішним кроком, бо будова літаків здебільша концентрувалась на західній бережжжі. Теодор Джус відігравав тепер дуже велику роллю в управлінні фабрики свого батька, будучи чинним у всіх ділянках підприємства.

11: Повоєнні часи

Закінчення війни, самозрозуміло, зменшило запотребування на Джусові закріплювачі. Треба було шукати інших джерел збуту. В. Джус вернувся знов до своєї улюбленої креслярської дошки. Він зосередив свою увагу на розвитку застосування нового невіськового вжитку своїх закріплювачів і на удосконалення деяких новітніх винаходів, на що не було часу під час війни. Тепер почали приходити замовлення від фабрикантів тягарових авт, автобусів, човнів, залізничних вагонів, різного електричного приладдя тощо. Філії фабрики в Англії та Франції також не дармували й приносили чималний зиск.

[Продовження буде]

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ ІНТЕНСИВНОЇ ЗБІРКИ НА ПСКВУ!

До авторів статей і дописів

Звертаємось до шановних авторів статей і дописів, щоб їхні матеріали, по можливості, були написані на машині і щоб поміж рядками цього машинопису, есентуально рукопису, був подвійний відступ. Редакція приймає тільки оригінальні матеріали.

Дописи про відзначування національних річниць, пов'язаних із специфічною датою, таких як: 22-го січня, Листопадові дні, Крутнянські імпери, безневні Шевченківські свята, різдвяні чи великодні та інші імпери — присилати не пізніше, як 10 днів після влаштування даних імпери.

Редакційна Колегія „Свободи“

Крайова Пластова Старшина ЗАКЛИКАЄ

всіх своїх членів УПН, УПУ, УСП і УПС
Станиці Східного Побережжя

ВЗЯТИ УЧАСТЬ У ДНІ ВЕЛИКОЇ ЖАЛОБИ

що відбудеться
в неділю, 22-го жовтня 1978 року
в Бавид Бруку, Н. Дж.

для вшанування

ЖЕРТВ ГОЛОДУ 1932-1933 р. в УКРАЇНІ

1. Збірка всіх частин з прапорами о год. 10:30 ранку біля Церкви-Пам'ятки.
2. Порядок походу: прапори, юнацтво, юнацтво, старше пластуництво, сестри.
3. Діючі частини під проводом крайової комендантки пластунок ст. пл. Ярки Коморовської; хлоп'ячі частини під проводом крайового коменданта пластуна пл. сен. Юрія Тарасюка.
4. За цілість пластової групи відповідає пл. сен. Ростислав Ратич.
5. Учасників обов'язує повний пластовий одяг.

В рамках святкування десятиліття української католицької

парафії св. Володимира й Ольги в Чикаго, Іл.

заходом

Референтури Молоді ці парафії

відбудеться
в суботу, 4 листопада, о год. 7:30 веч.
в аудиторії Собору

ВЕЧІР МОЛОДИХ ПОДРУЖ

У програмі вечора:

- Мистецький виступ шестичленного ансамблю із Філадельфії „СОПІЛКА“ (спів-танці-гумор).
- Спілка вечора.
- ЗАБАВА при звуках оркестри „МРІЯ“.

До участі в цьому вечорі запрошуємо всі молоді подружки Великого Чикаго та його околиць.

Наукове Товариство ім. Шевченка Делегатура

Українського Вільного Університету
при співпраці

Шкільної Ради при УКА

повідомляють, що

ВИСОКОШКІЛЬНІ КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

відбудуться кожного тижня

в такому порядку:

Четвер: 6-8 год. вечора, проф. В. Лев — українська мова й етнографія.
П'ятниця: 6-8 год. вечора, проф. С. Федоренко — українська література ХХ століття.

- Передбачуються також лекції із історії, географії та журналістики.
- Дні й години будуть установлені після зголошення студентів.

Лекції відбудуться в приміщеннях НТШ.

Тел. (212) 929-7622

Управа Курсів

Увага! ЕЛМАЙРА, Н. Й. і ОКОЛИЦЯ! Увага!

ДВА ВЕЛИЧАВІ КОНЦЕРТИ

П. Н.

ЛУНА Й РИТМ УКРАЇНИ

виконують:

Капеля Бандуристок О СУМА
Детройт, Міш.

ЕЛМАЙРА, СУБОТА, 21-го жовтня ц. р., год. 8-ма вечора

Міський театр — Клеменс Арте Центр

Квитки до набуття при касі театру щоденно

від год. 12 до 6 веч.

Ціна дол. 6, 5, 4, 3.

ПОДБАЙТЕ ВЧАСНО ПРО КВИТКИ ВСТУПУ!

„Веснянка“, танцювальний ансамбль
Віндзор, Канада

СИРАКЮЗИ, неділя, 22 жовтня ц. р., год. 3-тя по пол.

Аудиторія Вест Гіл Гай Скул

Квитки до набуття в крамниці Українського Народного

Дому, 1317 Вест Фаст і в крамниці м'ясних виробів,

419 С. Вільбур Авеню.

Ціна дол. 6, 5, 3.

Спонзор: Українська Фондация Волі в Америці, Ін.

Гандзя Фелонюк отримала стипендію ім. Вадима Доброліжа

Після відходу сл. п. Вадима Доброліжа (1913-1973), відомого українсько-го мистця в Канаді, група

Товариство Українських Професіоналістів і Підприємців у Оттаві

улаштує

ПОЧЕСНИЙ БЕНКЕТ

у честь

Дост. Сенатора Павла Юзика

з нагоди 15-ої річниці
назначення сенатором.

Бенкет відбудеться в готелі

„Skyline“

101 Lyon St. та Queen St.

Ottawa, Canada

в залі

„International Ballroom“

в суботу, 28 жовтня, 1978

Коктейль — 6:00 вечером

Бенкет — 7:30 вечером

ПРОГРАМА:

- Визначні доповіді — священство, політики, провідники етнічних груп • Українські страви
- Розваги — Танцювальний ансамбль „Дніпро“ з Оттави, Оркестра „Самочей“ з Монреалю • Вписи в Пропаганду Книгу усіх гістьми • Пам'яткова книжка • Співгасті етнічних груп • Платна бара.

Майстер церемоній — інж. Ігор Чума.

Вступ: \$18.00 за особу

Білету просимо набити перед 20 жовтня, 1978

Білету та інформації:

TORONTO:

- „ARKA“ LTD. 575 Queen St. W. Tel. 366-7061
- „ARKA WEST“ 2282 Bloor St. W. Tel. 762-8751
- „OLHA“ VARIETY & GIFTS 768 Queen St. W. Tel. 366-9977

MONTREAL:

- „ARKA“ Book Store 3656 Blvd. St. Laurent Tel. 842-3496
- „UKRAINIAN ADAPTATIONS“ 2406A Blvd. Rosemont Tel. 272-8050

OTTAWA:

- WRITE— UPBA Office 234 Arzyle St. Ottawa, Ontario K2P 1B9
- CALL— Mr. G. Segodnia Tel. 521-6390
- Mr. C. Popyk Tel. 737-4412

Управа Союзу Українських Політ'янів

повідомляє, що

в суботу, 21 жовтня 1978 р., о год. 6-й веч.

в приміщенні Дому ОУВФ в Нью Йорку
136 Друга Авеню

відбудеться

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

КОЛ. ПОЛІТ'ЯНІВ ВОРОЖИХ ОКУПАЦІЙ

В програмі: звіти, інформаційна доповідь,

вибір керівних органів і т. ін.

приятелів із його родиною, створили Фонд його імені, що тепер має недоторального вкладу 6000 дол. Відсотки з цієї суми призначаються щороку на стипендію студентів чи студентів або молодому мистцеві (мисткині), що вивчає мистецтво, малює чи пише наукові праці, розглядаючи також українське малюство.

Фонд ім. Доброліжа, на рекомендацію журі, почав видавати стипендії з 1976 року. Першою стипендією була молода мисткиня Примроза Дяків із Келгарі. Минулого року надано стипендію Ірині Мотрі Івахів із Монреалю, а цього року нагороджено Гандзя Фелонюк, студентку Альбертського університету, в сумі 500 дол. Третю стипендію присуджено, на рекомендацію журі, у складі мистців: Марліни Калін, проф. Івана Кейвана та Романа Ковалю.

Варто згадати, що Г. Фелонюк не лише вивчає мистецтво, малює картини на українські теми, а й дуже гарно грає на бандурі, виконуючи українські пісні. Вона часто виступає на різних українських концертах.

Вручення стипендії Г. Фелонюк відбудеться на відкритій виставці, організованій до п'ятої річниці смерті з творів мистця, у суботу, 21-го жовтня. Виставка триватиме цього дня від год. 2:30, а наступного дня, у неділю, від 2-ої год. дня до 6-ої год. вечора.

При цій нагоді управа Фонду ім. В. Доброліжа повідомляє, що внесення на наступну (четверту) стипендію, що буде призначена 1979 року, будуть приймати від січня до травня на адресу: Ms. Vira Bayrak, Room 201, 9737 112 St. Edmonton, Alta. T5K 1L3. Tel: 482-1235.

Зацікавлені стипендіями повинні прислати свою біографію та рекомендації від професорів чи мистців.

Яр Сл.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

З одержаних грошей життєвого забезпечення

бл. п. Миколи Пінкаса

призначають \$500.00 на такі цілі:

на Патріарший Фонд	\$100.00
на церкву св. о. Миколая в Бюфало	100.00
на СКВУ	100.00
на НТШ в Сарселі (на видання ЕУ)	100.00
на прес. фонд „Свободи“	25.00
на прес. фонд „Америки“	25.00
на прес. фонд „Гомону України“	25.00
на прес. фонд „Шляху Перемоги“	25.00
Д-р МИХАЙЛО ЛОЗА	

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що 9-го серпня ц. р., з Волі Всевишнього, відійшла від нас у Вічність, наша Найдорожча

ДОНЯ, СЕСТРА, ДРУЖИНА, МАТИ і БАБУНЯ

бл. п.

ОЛЬГА БРИКОВИЧ ЛУГОВА

S. V. РЕШЕТУХА

ПОХОРОНЕНА 11-го серпня ц. р. на цвинтарі в Тернополі, Україна.

Хай Рідня Земля буде їй легкою, а Пам'ять Вічною!

Тяжким горем прибиті:

старенька мати — АННА БРИКОВИЧ
муж — ПЕТРО РЕШЕТУХА
доні — ГАЛЯ і РОМА з мужем
ВІТАЛІСМ та дітьми
ІГОРЧИКОМ, АНДРІЙКОМ і
ОКСАНКОЮ

синами:
ЛЮБОМИР з дружиною ОРИСЕЮ
і синами РОМЧИКОМ
і БОГДАНОМ
АРТЕМ з дружиною ЛЯРИСОЮ
і сном ЮРЧИКОМ

сестри:
ІРЕНА МАЗЕПА з синами
ПЕТРУСЕМ і ОЛЕГОМ
ОКСАНА СЕРЕДЮК з мужем
БОГДАНОМ і сном
ЯРОПОЛКОМ
та ближча і дальша Родина на Україні
і США

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в п'ятницю, 13-го жовтня 1978 р., по короткій недозі, з Волі Всевишнього, відійшов від нас у Вічність, наш Дорогий БАТЬКО, ДІДО, ПРАДІД і БРАТ

бл. п.

МИХАЙЛО БАРНА

народжений в Волі Вишній на Лемківщині в 1899 р.

ПАНАХИДА буде відправлена в понеділок, 16-го жовтня 1978 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью Йорку.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбудуться в вівторок, 17-го жовтня 1978 р., о год. 9-й ранку в українській католицькій церкві св. Юра в Нью Йорку, а опісля на цвинтар св. Духа в Гамптонбургу, Н. Й.

У глибокому смутку:

донька — АННА ГАВРАН з сином і внуками
донька — МАРІЯ ПРИЙМАК з мужем ПАВЛОМ і дітьми
син — СТЕПАН з дружиною ЕВОЮ, дітьми і внуками
син — ДМИТРО з дружиною ТЕРЕСОЮ і дітьми
брат — АНДРІЙ з родиною в Польщі

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в четвер, 12-го жовтня 1978 р., по важкій недозі, упокоїлась в Бозі, наша Найдорожча і Незабута ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ і ТЕША

бл. п.

УЛИТА ЧУМАК

народжена в Україні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в понеділок, 16-го жовтня 1978 року, о год. 3-й по пол. у Церкві-Пам'ятки в С. Бавид Бруку, Н. Дж., а опісля на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавид Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

муж — МИКОЛА
дочка — ВАЛЕНТИНА
зять — ВІКТОР СТАЛОВІР
внук — ВАЛЕНТИН
сваха — ЄВГЕНІЯ СТАЛОВІР
ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на свіжу могилу

сл. п. Петра Постолука

склали на Фонд на видання у В-лі „Червона Калина“
книги в його честь:

Оксана й Іван Поритко, Юрій Лопатинський та інж. Володимир Онискевич — по дол. 50.00; „Арка“ — дол. 30.00; Галина й Іван Костюки, Ірина Мрич, Роман і Галина Поритко, д-р Ярослав Падох — по дол. 25.00; Х. Наврошська, Е. і А. Плещаківські, Ганна Дмитерко-Ратич, Тана Купчинська, Іванна Савицька — по дол. 20.00; Квітка Стецюк, д-р Марія і Юрій Стець, Юхим і Євгенія Харченко, Наталія і Василь Качмар, Іван і Маруся Кедрич-Рудницькі, Михайло Пежанський, К. Брега, Роман і Ірина Лапчик, Тарас Боднар, Ярослав і Дора Рак, Андрій Заліско, Софія Олесницька, ст. — по дол. 10.00; Л. Мосевич, Н. і П. Пасецькі, Михайло Островерха, Н. Н., Д. і А. Франкен, Михайлина Мосора — по дол. 5.00; Тарас Олесницький — дол. 4.00. Разом дол. — \$44.00.

Дальші пожертви просимо присилати на адресу:
UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
Peter Postoluk Memorial Fund
1321 West Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141

В ПЕРШУ, ДУЖЕ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА, БРАТА, БРАТАНКА, ВУЙКА і ШВАГРА

бл. п.

Мігра РОМАНА КЕКІША

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ і ПАНАХИДИ

в соборі св. Софії в Римі, Італія;
в четвер, 19-го жовтня 1978 р., о год. 8:30 рано, в церкві св. Юра в Нью Йорку;
в четвер, 19 жовтня 1978 р., о год. 7:30 рано, в церкві св. Володимира в Гемстеді, Н. Й.;
в суботу, 21-го жовтня 1978 р., о год. 8-й рано, в катедрі св. Миколая в Чикаго, Іл.;
в неділю, 22-го жовтня 1978 р., о год. 8-й рано в церкві св. Миколая в Ватерліт, Н. Й.;
в неділю, 22-го жовтня 1978 р., о год. 7:30 рано, в церкві св. Володимира в Гемстеді, Н. Й.

Просимо в ці дні згадати Покійного в своїх молитвах.

Дружина — ОЛЯ КЕКІШ з Родиною

Майстри церемоній:
Квітка СЕМАНІШИН
Ігор ПАВЛІЧКО

Оркестра:
„ІЗМАРАГД“
Юрія Гіряка

Фінансова Комісія СФУЖО та Спілка Українських Журналістів
запрошують на

6-ий БАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ

СУБОТА, 4-го ЛИСТОПАДА 1978 року

Аудиторія св. Йосафата при 4521 Дистон вул. у Філадельфії

Замовляти столики, додаткові
запрошення, інформації:

Maria Leskiw
4652 Tacony St.
Philadelphia, Pa., 19137
Tel.: (215) 535-2044

Сенатор Р. Дол...

(Закінчення зі стор. 1)

рона політичних і громадських прав, то українці та члени інших неросійських народів союзу імперії мають додаткову і може найголовнішу ціль: самовизначення їхніх народів і збереження їхніх культур в обличчі русифікаційної політики Москви.

У „Конгресовому Рекорді“ сенатор Дол висловив пошану до генерала Петра Григоренка, члена правозахисного руху в Україні та члена Української та Московської Гельсінкської Групи, вказуючи, що він є один з тих, які пережили всі страхотні підсоф'євської дійсності, а своїми виступами в ЗСА сен. Григоренко представив Заходові реальні докази порушення всіх прав людини в Союзі.

Вказуючи, що Українська

ССР і Білоруська ССР є членами Об'єднаних Націй і що в тих республіках існують Громадські Групи сприяння виконанню Гельсінкських угод, сен. Дол висловив вимогу, щоб в наступній конференції країн, які підписали ці угоди і яка має відбутися в Мадриді в 1980-му році, брали участь представники „урядів цих союзових республік“.

Він рівнож підкреслив, що уряди країн, в яких існують Гельсінкські Групи, повинні бути втягнуті цим Групам, а не уявляти їх членів. Дол закликав уряд ЗСА та уряди всіх країн вільного світу поробити всі можливі заходи в справі звільнення Московською уявлених членів Гельсінкської групи та всіх інших ув'язнених за їхні переконання.

Появилось 4-те число квартальника „Гарвардські українські вісті“

Кембрідж (ФКУ). — Появилось четверте число журналу квартальника „Гарвардські українські вісті“ (Harvard Ukrainian Studies) Українського Наукового Інституту Гарвардського університету, з датою грудня 1977 року.

Зміст нового числа включає дві рецензійні статті, бібліографічний огляд періодичної літератури та пошану до чотирьох чисел квартальника.

Стаття проф. Григорія Ю. Грабовича (Гарвардський університет) — це критична аналіза „Історії української літератури“ Дмитра Чижевського; вона розглядає обидві праці: оригінальну, видану у 1956 році, та англійську, видану Українським Науковим Видавництвом у 1975, Літлтон, Колорадо.

Д-р Зак Діл (Вандербілтський і Гарвардський університети) подає огляд праці з української аграрної історії, Т. Д. Ліповської на тему кріпосницького господарства на Лівобережній Україні.

Рецензії на шість інших

українських періодиків за 1973 рік, видаваних в Україні та на Заході, помістили: сл. п. Богдан Кравців: „Українське літературознавство“, „Літературна Україна“ і „Радянське літературознавство“, проф. Віктор Свобода: „Мовознавство“, д-р Орест Субтельний: „Український історик“, проф. Омелян Прицак: „Український історичний журнал“.

Усі чотири числа квартальника видано в Бельгії, у видавництві „L'Imprimerie Orientaliste“ в Лейдені. Починаючи з другого тому, журнал друкуватиметься в „Harvard University Printing Office“. Така зміна наступила з огляду на спадуючу вартість долара на міжнародному ринку, як також надмірну витрату часу в комунікації з Європою.

Річна передплата журналу — 28.00 дол. у ЗСА і Канаді, а 32.00 дол. в інших країнах. Адреса редакції ГУС: Harvard Ukrainian Studies, Ukrainian Research Institute, Harvard University, 1583 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138.

Політично...

(Закінчення на стор. 2)

великодержаву. Польські патріоти мріяли про відновлення „Історичної Польщі“, до якої мали належати — Литва, Біла Русь і Україна. Натомість Наполеон планував зробити Україну провінцією Франції; мали б бути створені на українській території дві „Наполоніди“.

Політика Наполеона викликала велике розчарування у польських патріотів: небагато польських легіонерів вернулися в рідний край „із землі Італійської“, де вони воювали за інтереси Наполеона, імператора французів. Сліди цього є в гімні польському: „Марш, марш, Домбровські, з землі Влокске й до Польської“.

Надії та розчарування принесла народам різних країн більшовицька революція в Росії. Хитра пропаганда, ведена з Москви, поставила перед людьми цілого світу мареву (fata morgana), мрію про здійснення правдивих надій на вільне щасливе життя. В поезії дореволюційного часу читають:

„Если к правде святой
Человек путь найтти не сумеет,
Слава безумцу, который навет
Человеку сон золотой!“

Цей „золотий сон“, чарівна мрія, захопила багато ідеалістично настроєних, інтелігентних людей, готових на найбільші жертви в боротьбі за проголошені клячі вселюдського братства.

Однак, незабаром прийшло гірке розчарування. Ці розчаровані комуністи (мертві й живі) своїми словами, діями і смертю своєю в темниці режиму, який самі творили, свідчать, що в їх душах живе ідея свободи, правди, суспільної справедливості. Григорій Костюк згадує в своїй книзі „Океані Років“ комуніста-українця Афанасія Буценка, який зрозумів свою гірку помилку, що пристав до компартії. Таких Буценків було немало в різних країнах: Артур Кестлер (Англія), Ініцо Сілоне (Італія), Ернст Райтер (Берлін) і багато-багато інших.

В Східній Німеччині перебував під домашнім арештом професор Роберт Гавеманн, виключений із компартії за критику режиму, який накинута Москва 17 мільйонам німців. Гавеманн видатний науковець атомової фізики, вступив до компартії в 1932 році, бо вірив, що компартія пере-

городить Гітлерові шлях до влади. 1943 року його засуджено на смерть, однак присуду не виконали. Після війни він надіявся, що в проголошенні Німечкою республіки під керівництвом компартії буде створений соціалістичний устрій. Але розчарувався, бо побачив, що владу захопили „неуки і шарлатани“.

У своїх лекціях в університеті Гавеманн вчив, що демократія — це передумова соціалізму; „Соціалізм без демократії не можна здійснити“. За ці слова Гавеманна виключено з університету і з компартії. 200 сторіть день і ніч охороняють дім, у якому живе Гавеманн, і не допускають до нього відвідувачів. Однак, йому удалось передати в Західну Німеччину дві книги, в яких автор описує терористичний режим у так званій „німецькій демократичній республіці“. У новій книзі, що вийшла в видавництві „Rowohlt“ (Гамбург), Гавеманн пише: „Соціалізм без демократії немислимий. Це не соціалізм, коли величезна більшість людей цілковито підлягає рішенням малесенької групи“.

Тільки наукові заслуги охоронили досі Гавеманна від ув'язнення. Інших розчарованих комуністів уряд Східної Німеччини карає довічною тюрмою за критику режиму.

Такий процес — розчарування режимом диктатури — відбувається у всіх комуністичних країнах, включно з Югославією (Милован Джилас). Чим більше буде таких розчарованих комуністів, тим збільшиться можливість „переродження“ і упадку режиму партійної диктатури. Гавеманн стверджує, що компартія в Східній Німеччині втратила всякий авторитет, і що треба тільки небагато зовнішніх поштовхів, „щоб прогнати політбюро до дідька“.

Історія народів, що пережили у своїх країнах революційні події, показує, що зміни режимів відбувалися із участю розчарованих революціонерів: диктатури Яковинської партії у Франції допомогли скинути розчаровані якобінці: Фуше, Наполеон Бонапарт, Талейран; диктатуру пуритан після смерті О. Кромвелла скасували генерали армії, яку створив Кромвелл. Сам собою і в зм'янах, що настануть у країнах під комуністичними режимами, будуть діяти й розчаровані комуністи.

РОСІЯНИ-АНТИКОЛОНІАЛІСТИ...

(Закінчення на стор. 2)

раїні є досить помітна кількість українців, які не бажать жадного відокремлення (від Росії, прим. В.К.) й з бажанням яких треба рахуватися“.

А в листі-відповіді з 23-го липня 1978 року, В. Буковський протиставить мільйонним жертвам українського народу під союзовими втратами росіян під „комуністичним режимом“, посилюючи на „голод в Сибірі і на Дону“ (?) з поясненням, що, мовляв, „причини тут не в національній політиці, а в суті комунізму“.

І характерністично, що обстоюючи „плебісцит“, В. Буковський цілковито промовчує велику кількість насланого до Росії російського елементу в інші г.з. союзні республіки СРСР. Це значить, що й вони матимуть рівні права в голосуванні.

Після Другої світової війни в Україну переселено з РСФСР сім мільйонів росіян. З Криму виселено татарів, а на їхнє місце переселено росіян, які становлять сьогодні переважну частину населення Криму, яке там живе вже понад сто літ. У Латвії сьогодні вже 35% росіян! Чого ж будуть варті „плебісцити“ Буковського для місцевого населення?

І А. Солженицін не бачить національної проблеми в СРСР. Він її „виришує“ своїм пером. В книзі „Архипелаг ГУЛАГ“, V-VI і VII, на стор. 49 в примітці він пояснює: „Не вся Україна в її сьогодинішній формальній російській кордонах є дійсно Україною. Якесь лівобережжя області безумовно тягнеться до Росії“.

Чи про те, що українські етнографічні обшари становлять половину Ворошиловської Курської області, він забув нічого не знає? Правда, українське населення тих обшарів позбавлене українських шкіль і піддане насильній русифікації вже довгі роки і невідомо, як воно голосувало б. А тому з таких теренів треба повернути це населення в лоно своєї нації.

Цікавий деталь, невідомий дотепер українській спільноті, подає Н. Горбаневська, секретар редакції „Континента“, про автора „Додатку“ до Деклярації в „Українському питанні“. В інтерв'ю з Герлінг-Грудзинським, представником польського місячника „Культура“ (Париж), яке є опубліковане в російському журналі „Современник“ (ч. 37-38, 1977), що появляється в Торонто, на запитання про мотиви „Додатку“ до Деклярації Н. Горбаневська дала таку відповідь (стор. 262): „Хочу згадати два деталі. Автором фрази, яка обурює українців, був Буковський. Без цього додатку текст Деклярації був висланий на підпис Сахарову, але він відмовився підписати. Пізніше я зрозуміла, що його затримало недостатнє правове оформлення Деклярації“.

Це до відома тих, які заявляють, що Сахаров обстоює безумовну самостійність України. Викинуті з СРСР російський дисидент Е. Вагін в статті „Про російський націоналізм“ („Наша страна“) з 20-го червня 1978 року, Аргентина, росіяни-антиколоніалісти протиставлять єдиноділітство, як силу для збереження російської імперії.

Своїм думками він не зміняв і після перебування в союзовому концтаборі, де мав нагоду зустрітися з в'язнями неросійських народів СРСР, які всі, як він сам признається, ненавиділи Росію.

Про одного українця він пише: „Один молодой украинец-самостійник, з яким ми разом у в'язниці читали Святе Письмо, не міг зносити слова „Росія“, заявив мені: „для нас перший ворог — ви, росіяни; хай залишиться комунізм в Україні, лише б він був наш український“.

І Вагін пише далі, що це ще більше? переконало його про потребу „Великої Росії“. „Ідея єдиної й неділітної Росії для нас залишається конкретним ідеалом; без неї немислиме майбутнє християнського світу“.

В нашій огляді приділено увагу деяким найновішим російським емігрантам з СРСР, які виступають, проти деколонізації союзової імперії, якої територія відповідає єдиноділітський „ідеї“, яку називає Вагін „Великою Росією“.

Для неросійських народів не є жадною несподіванкою, що проти деколонізації СРСР спільним фронтом виступає єдиноділітський еміграції. Але те, що до цих імперіалістичних залишків долаються деякі особи з найновішої російської еміграції нас мусить насторожувати.

Тому одним із завдань неросійських народів на поселення є прихити з всебічною допомогою росіян антиколоніалістам.

Слід пригадати, що вони не є першими, які розуміють вагу розв'язання національної проблеми в СРСР для самого російського народу. Про це ще тридцять років тому писав у своїх філософських працях відомий російський філософ Г. Федотов. В одній із них „Доля імперії“ („Новий журнал“, XVI, Нью Йорк, 1947) він подає глибоку аналізу минулого, теперішнього й майбутнього, колишніх великих і могутніх імперіальних комплексів, як напр. Англії, що вже давно перетворилася на добровільні об'єднання метрополій з колоніями. Але минуле й сучасне Російської імперії він змальовує найчорнішими фарбами й передбачає рано чи пізно її загибель і шукає порятунку для існування російського народу, якраз на базі позитивного розв'язання національної проблеми в СРСР.

Було б дуже корисним для російських єдиноділітців перечитати бодай одну працю Г. Федотова про „Долю імперії“. Може б це їх протверзало, бо на повне видужання не може бути жадних надій.

Багато сторінок у цій праці присвячено „українській проблемі“ в цілком об'єктивному навісненні, а про відносини між еміграціями неросійських народів і росіянами Г. Федотов описує (стор. 196-197) так: „...ми є свідками того, що відбувається в еміграції, серед нас... між всіма групами російської еміграції, представники інших національностей Росії б'ють своєю відсутністю. Вони мають свої власні організації і навіть не намагаються встановити з росіянами будь-яких зв'язків“.

Більше того, ні з чийого боку ми не зустрічаємо такої до нас неапатії, як з боку українців, яких ми рахували помилково — зовсім своїми“.

УКРАЇНЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи“

Повіdomляемо всі організації і поодинокі особи,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІШУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ.

Окремих листів в тій справі не буде відписуватися.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЄВДОКІЯ ЗЕНЬЧУК, членка УНС Відд. 14 в Нью-Йорку, Н. Я., померла 10 лютого 1978 р. на 76 році життя. Нар. в Залучку, пов. Рогатин, Зах. Україна, Захисила в смутку 2 доньки і сина та 6 внуків. Похорон відбувся 13 лютого на цвинтарі Голіауд Юніон, Н. Я.

Вічна Память! М. Отрок, секр.

БСЕНЯ ПРИШЛЯК, членка УНС Відд. 476 в Гадсон, Н. Я., померла 5 травня 1978 р. на 88 році життя. Нар. в Лявограді 1895 р. в Германії, Україна; членка УНС стала 1938 р. Захисила у смутку сина Івана, дочку Ольгу, 2 внуків і 2 правнуків. Похорон відбувся 8 травня 1978 р. на цвинтарі Седар Парк в Гадсон, Н. Я.

Вічна Память! Секретар

МИРОСЛАВ КУЗЬБІДА, член УНС Відд. 481 в Карнегі, Па., помер 1 травня 1978 р. на 57 році життя. Нар. 1921 р. в Карнегі, Па. Захисила у смутку дружинку Роксу, сина Юрія, брата Володимира і сестру Марію. Похорон відбувся 4 травня 1978 р. на цвинтарі Голі Трібл в Карнегі, Па.

Вічна Память! Гелен Возняк, секр.

МИХАЙЛО МЕЛЬНИЧУК, член УНС Відд. 233 в Лорейн, Огайо, помер 27 липня 1978 р. на 68 році життя. Нар. 1919 р. в Закарпатті, Україна; членом УНС став 1974 р. Захисив у смутку сина Олександра і дружинку Джойсі та 2 внуків. Похорон відбувся 31 липня 1978 р. на цвинтарі Кальварія в Лорейн, Огайо.

Вічна Память! Марія Дейчаківська, секр.

ГАЙ Е. ТАРРЕЛЛ, член УНС Відд. 150 в Піттсбурзі, Масс., помер 14 червня 1978 р. на 64 році життя. Нар. 1912 р. в Логан, Вест Вірджинія; членом УНС став у 1948 р. Захисив у смутку дружинку Ану, Похорон відбувся 17 червня 1978 р. на цвинтарі св. Йосифа в Піттсбурзі, Масс.

Вічна Память! Володимир Гуска, секр.

Д-Р ВОЛОДИМИР ІВАНУСА, член УНС Відд. 184 в Нью-Йорку, Н. Я., помер 27 червня 1978 р. на 68 році життя. Нар. 1910 р. в Кракові, Польща; членом УНС став 1951 р. Захисив у смутку дружинку Володимирку і дочку Христину. Похорон відбувся 30 червня 1978 р. на цвинтарі св. Андрія в Вавіду Брук, Н. Я.

Вічна Память! Богдан Ластовський, секр.

МАРІЯ КОСІКОВСЬКА-МАРТИНЯК, членка УНС Відд. 341 у Віндзор, Онт., померла 20 червня на 74 році життя. Нар. 1904 р. в с. Звенигород, пов. Бібрка; членкою УНС стала у 1937 році. Захисила у смутку мужа Р. Захисила у смутку мужа Р. Похорон відбувся у Віндзор, Онт., Канада.

Вічна Память! Іван Хрін, секр.

АННА ШЕВЧУК, членка УНС Відд. 217 в Рочестері, Н. Я., померла 18 червня 1978 р. на 63 році життя. Нар. 1915 р. в Україні; членкою УНС стала 1954 р. Захисила у смутку 6 кузнів і багато приятелів. Похорон відбувся 21 червня 1978 р. на цвинтарі Голі Сепальчере в Рочестері, Н. Я.

Вічна Память! Т. Кубарич, секр.

Д-Р МАТВІЙ СТАХІВ, член УНС Відд. 194 в Нью-Йорку, помер 2 червня 1978 р. на 83 році життя. Нар. 1895 р. в с. Нуче, пов. Зборів; членом УНС став у жовтні 1958 р. Захисив у смутку дружинку Фрانیшку і сина д-ра Ярослава. Похорон відбувся 15 липня 1978 р. на цвинтарі укр. кат. парохії на Факс Чейс у Філадельфії.

Вічна Память! Манацький, секр.

ПЕТРО РІСКО, член УНС Відд. 128 в Кліфтон Гтс. Па., помер 19 травня 1978 р. на 62 році життя. Нар. у квітні 1917 р. у Філадельфії, Па.; членом УН став у 1964 році. Захисив у смутку сестру Івану та доньку Родіку. Похорон відбувся 23 травня 1978 р. на цвинтарі Ст. Чарльз у Дрексел Гілл, Па.

Вічна Память! Михайло Глова, секр.

МИХАЙЛО ГАЛУЩАК, член УНС Відд. 284 в Карнегі, Па., помер 20 травня 1978 р. на 64 році життя. Нар. в Карнегі, Па., а членом УНС став у 1937 р. Захисив у смутку дружинку Вероніку і сина Михайла. Похорон відбувся 23 травня 1978 р. на цвинтарі св. Петра і Павла в Скотт Тауншип, Па.

Вічна Память! Богдан Гринишчак, секр.

HELP WANTED FEMALE

ПОШУКУЄМО УКРАЇНСЬКУ ЖІНКУ на постійну працю до опіки над малою дитиною. Крім оплати, включасмо приватну кімнату з ланізкою. Приватна, однокімнатна хата. Спокійна околиця. Прошу телефонувати ввечері на число — (201) 297-5358

FOR RENT

ДО ВІНАЙМУ 5 KIMHAT Огріваний і гаряча вода. 346 Avenue "C", Bayonne, N.J. (201) 339-7125 Тел. від 4:30 по пол. до 10 веч.

REAL ESTATE

Glen Spey, N.Y. FOR SALE 3 BDRROOM HOUSE with 45' Lake frontage, dock and garage. \$34,000. Mortgage available. Call (914) 557-8548

За гарними домами в престижних околицях повіт ESSEX, MORRIS або UNION звертайтесь до

MR. J. HALIY

Century 21

LIVINGSTON REALTY 155 S. Livingston Avenue Livingston, N.J. 07039 Tel.: (201) 994-1510

HELP WANTED MALE

FOREMAN POWER PRESSES Мусить бути об'явленою з металем. STAMPING MACHINES AND PROGRESSIVE DIES. Догляд над машинами. Всі бенефіти, вкл. госпітальнізації. Добра платня, постійна праця. ARROW FASTENER CO., INC. 271 Mayhill Street SADDLE BROOK, N.J. (201) 843-6900

TOOL AND DIE MAKERS Досвід при PROGRESSIVE DIES METAL STAMPING MACHINES

Всі бенефіти, включно з госпітальнізацією, добра платня, постійна праця.

ARROW FASTENER CO., INC. 271 Mayhill Street SADDLE BROOK, N.J. (201) 843-6900

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦІ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуґа ШЦІРА і ЧЕСНА.

Our Services Are Available

Anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в Вавіду Брук і перенесенням Тілівних Останків з різних країн світу.

801 Springfield Avenue

IRVINGTON, N.J.

NEWARK, N.J.

ESsex 5-5555

SINKOWSKY

FUNERAL SERVICE

3555 East Tremont Avenue

BRONX, N.Y. 10465

Tel.: 685-2475

191 Avenue "A"

NEW YORK, N.Y. 10009

Tel.: 674-3630

Директор МОСІФ

СЕНКОВСЬКИЙ

Завідує влаштуванням похоронів в клящих, похованнях і кожних рабств міста. Похорони по мінімальним цінам.

KOBASNIUK TRAVEL INC.

157 Second Avenue NEW YORK, N.Y. 10003 (212) 254-8779

Цією дорогою складаємо сердечну ПОДЯКУ Всім Клієнтам, які подорожували користуючися нашими обслуґами в 1978 р., як теж туристам, які брали участь у наших групових прогулях в Україну та інші краї Східної Європи.

В цей час, рекомендуємо замовлення зимових та весняних подорожей до Мексики, на Карибські острови, Флориду, як теж довільний вибір напольних прогуляток (крузи).

З нагоди нашої Річної Зустрічі Учасників Подорожей в Україну, яка відбудеться на Союзівці

КАНЦЕЛЯРІЯ БУДЕ ЗАКРИТА В ДНІХ 21, 22-го жовтня 1978 р.

Віра й Антін ШУМЕЙКИ

Янгтаун і Околиця!

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Янгтаун, Огайо

повідомляє, що

в п'ятницю, 20 жовтня 1978 р., о год. 7-й веч. в залі Українського Союзного Дому при 914 Franklin Avenue, ЯНГТАВН, Огайо

відбудуться